

Θέσεις και απόψεις του ΕΣΗΑΠΕ στα πλαίσια της Δημόσιας Διαβούλευσης της ΡΑΕ για τους περιορισμούς έγχυσης των Σταθμών Α.Π.Ε., ΣΗΘΥΑ και των Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι οποίοι εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (ΦΕΚ Α' 129/04.07.2022)

Ο Σύνδεσμός μας συμμετέχει στη διαβούλευση του θέματος, έχοντας ως οδηγό τέσσερις σημαντικές αρχές:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν.4951/2022 (ΦΕΚ Α' 129/04.07.2022), οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου **δύνανται, αλλά δεν είναι υποχρεωτικό**, να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), **εφόσον** έτσι, **μέσω τεκμηριωμένης μεθοδολογίας και επαρκών ασφαλιστικών δικλίδων**, επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, και καθίσταται δυνατή η μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α
2. Καθώς το ζήτημα του ηλεκτρικού χώρου αποτελεί μείζον θέμα για την εξέλιξη της διείσδυσης μεγάλης κλίμακας των ΑΠΕ στην χώρα μας, είμαστε θετικοί στην υιοθέτηση **έξυπνων και σύγχρονων μεθοδολογιών, πρακτικών και εξοπλισμού** που θα συμβάλλουν στη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.
3. Ο μη βελτιστοποιημένος τρόπος λειτουργικής διαχείρισης ενός σταθμού ΑΠΕ και η τυχόν επιβολή περικοπών οι οποίες δεν έχουν ληφθεί υπόψη στο **εγκεκριμένο κατά την αδειοδότηση του σταθμού** επιχειρηματικό του σχέδιο, υπονομεύουν ευθέως τη βιωσιμότητά του και καταδικάζουν σε **αποτυχία κάθε προσπάθεια δημιουργίας ευνοϊκού επενδυτικού περιβάλλοντος στις ΑΠΕ.**
4. Η εγκατάσταση και λειτουργία έργου αξιοποίησης τοπικού δυναμικού Α.Π.Ε., το οποίο δεν θα χρησιμοποιείται **κατά βέλτιστο τρόπο και στο μέγιστο δυνατό βαθμό**, αλλά θα περικόπτεται οριζόντια και «τυφλά», ανεξαρτήτως των δυναμικών συνθηκών που επικρατούν ανά πάσα στιγμή στο Σύστημα και το Δίκτυο, αποτελεί **σπατάλη φυσικών και οικονομικών πόρων και ελάχιστη σχέση έχει με τις αρχές της αιεφόρου ανάπτυξης. Αντίθετα, οδηγεί νομοτελειακά στην αύξηση των τιμών αναφοράς των διαγωνισμών Α.Π.Ε., αλλά και των συναφών ΡΡΑ, και κατά συνέπεια στην αύξηση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας στον τελικό καταναλωτή.**

Έχοντας τα παραπάνω υπόψη, θα θέλαμε να τονίσουμε τα εξής, σχετικά με την εισήγηση του ΑΔΜΗΕ:

- α)** Επειδή ο Διαχειριστής του Συστήματος έχει την τεχνική επάρκεια ώστε να επιβάλλει δυναμικούς περιορισμούς, **όταν και για όσο χρονικό διάστημα αυτό είναι αναγκαίο**, θεωρούμε πως η επιβολή **οριζοντίων στατικών** περιορισμών, και μάλιστα στα ίδια επίπεδα με αυτά του Δικτύου, είναι μάλλον μια παρωχημένη και μη βελτιστοποιημένη στρατηγική και μάλιστα χωρίς την ενδελεχή τεκμηρίωση που απαιτείται για την εφαρμογή της. Θα μπορούσε να εφαρμοστεί μόνο για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα προσαρμογής των μεθοδολογικών/τεχνικών εργαλείων του Διαχειριστή, που σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει τους λίγους μήνες. Οι δυναμικοί περιορισμοί, με σκοπό την ελάχιστη δυνατή απώλεια ενέργειας παραγόμενης από Α.Π.Ε., θα πρέπει να είναι η μόνη σταθερή λύση. Στόχος του Διαχειριστή δεν θα πρέπει να είναι να περικόπτει οριζόντια το 5% της ενέργειας από **όλους** τους σταθμούς Α.Π.Ε., αλλά να προσπαθεί, με τα διαθέσιμα μεθοδολογικά και τεχνικά εργαλεία που έχει στη διάθεσή του, να περιορίσει την περικοπή αυτή στο ελάχιστο, πραγματικά αναγκαίο, επίπεδο.
- β)** Ειδικότερα για τα Αιολικά Πάρκα, οι συντελεστές του Πίνακα βάσει του σταθμού αναφοράς, **μπορούν να οδηγήσουν σε πολύ μεγάλες περικοπές και αδικαιολόγητες απώλειες παραγωγής ΑΠΕ, πολύ πάνω από τα επίπεδα του 5%, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και εποχές του έτους.** Θεωρούμε, λοιπόν, πως είναι **σημαντική υποχρέωση των Διαχειριστών να ελέγχουν αν σε κάποιους Σταθμούς η περικοπή που επέρχεται, βάσει των χαρακτηριστικών των αντίστοιχων Σταθμών αναφοράς, έχει οδηγήσει σε υπέρμετρη απώλεια ενέργειας,** λόγω των ιδιαίτερων γεωγραφικών και τεχνολογικών χαρακτηριστικών του εκάστοτε σταθμού. Στις περιπτώσεις αυτές, ο επενδυτής που έχει κάνει το επιχειρηματικό του πλάνο με υπόθεση μέγιστης απώλειας ενέργειας 5% μπορεί να βρεθεί παγιδευμένος σε ένα μη βιώσιμο έργο, ελλείψει αναλυτικών μελετών και εργαλείων βελτιστοποίησης του Διαχειριστή. **Είναι, συνεπώς, τότε δικαίωμά του να ζητήσει επανεξέταση του σχήματος περικοπής ή εύλογη αποζημίωσή του.**
- γ)** Η εισήγηση του ΑΔΜΗΕ αναφέρεται αποκλειστικά σε όρους εγκαταστημένης ισχύος. Επειδή όμως υπάρχουν έργα Α.Π.Ε. όπου η εγκαταστημένη ισχύς διαφοροποιείται από τη μέγιστη αποδιδόμενη, οποιαδήποτε μεθοδολογία περικοπών πρέπει να το λαμβάνει αυτό υπόψη. Διαφορετικά, θα υπάρχει μη ισότιμη μεταχείριση έργων, όταν η μέγιστη αποδιδόμενη και η εγκαταστημένη ισχύς σε ορισμένα μεν έργα θα ταυτίζονται, ενώ σε άλλα όχι.
- δ)** Στην εισήγηση του ΑΔΜΗΕ αναφέρεται ότι «..σε περίπτωση **αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος** Σταθμού μετά την έκδοση Προσφοράς Σύνδεσης από το Διαχειριστή του Συστήματος με εφαρμογή περιορισμών μέγιστης ισχύος σύμφωνα με τους Πίνακες, δεν επέρχεται μεταβολή της μέγιστης ισχύος παραγωγής/έγχυσης του Σταθμού όπως υπολογίστηκε με βάση την αρχική

εγκατεστημένη ισχύ του. Σε περίπτωση όμως μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος του ως άνω Σταθμού, η μέγιστη ισχύς παραγωγής/έγχυσης αυτού επανυπολογίζεται με βάση την νέα εγκατεστημένη ισχύ του. Δεν κατανοούμε γιατί δεν εφαρμόζεται ο ίδιος ακριβώς κανόνας και στις δυο περιπτώσεις, από άποψη εξισορροπημένης και ισότιμης μεταχείρισης. Προτείνουμε, λοιπόν, ότι σε περίπτωση αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος θα πρέπει να επανυπολογίζεται ανάλογα και η μέγιστη ισχύς έγχυσης, για όσο τουλάχιστον χρονικό διάστημα υπάρχουν στατικοί περιορισμοί.

ε) Στην εισήγηση του ΑΔΜΗΕ αναφέρεται ότι «..οι περιορισμοί μέγιστης ισχύος που περιλαμβάνονται στην παρούσα εισήγηση δύναται να αναπροσαρμοστούν κατόπιν νεότερης εισήγησης του Διαχειριστή, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες του Συστήματος και το επίπεδο διείσδυσης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που επιτυγχάνεται. Σε αυτήν την περίπτωση, διατηρούνται τα ποσοστά περιορισμού της εγχεόμενης ενέργειας των παρ. 3 και 4 του Άρθρου 10 ν.4591/2022 και οι αναπροσαρμοσμένοι περιορισμοί εφαρμόζονται πέρα από νέους Σταθμούς ΑΠΕ και σε υφιστάμενους Σταθμούς ΑΠΕ όπου είχαν επιβληθεί οι αρχικοί περιορισμοί πριν την αναπροσαρμογή τους". Διαφωνούμε πλήρως με την προτεινόμενη αυτή ρύθμιση, δηλαδή με το να εφαρμόζονται νέοι επιπρόσθετοι στατικοί περιορισμοί σε έργα που έχουν ήδη υπογράψει Σύμβαση Σύνδεσης και έχουν υποστεί τους αρχικούς περιορισμούς (5%), εκτός μόνο εάν προκύπτει βελτιωμένη λειτουργία του σταθμού και αύξηση της παραγωγικότητάς του. Σε αντίθετη περίπτωση, κινδυνεύει η βιωσιμότητα της επένδυσης και δημιουργείται πλέον σοβαρή ανασφάλεια δικαίου και για το μέλλον.

στ) Σύμφωνα με την εισήγηση του ΔΕΔΔΗΕ, ο Διαχειριστής του Δικτύου δεν διαθέτει την τεχνική ετοιμότητα να εφαρμόσει δυναμικούς περιορισμούς (ανακατανομή). Με αυτό το δεδομένο, εισηγείται την εφαρμογή οριζοντίων στατικών περιορισμών στους Φ/Β σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο. **Ο Σύνδεσμός μας θεωρεί πολύ σημαντική την άμεση τεχνική αναβάθμιση του Διαχειριστή, ώστε να είναι σε θέση να επιβάλλει δυναμικούς περιορισμούς με σκοπό την καλύτερη δυνατή εκμετάλλευση του παραγωγικού εξοπλισμού των σταθμών ΑΠΕ.** Σε κάθε περίπτωση, ό,τι ισχύσει για τους υπόλοιπους Αιολικούς Σταθμούς του Συστήματος θα πρέπει να ισχύσει και για τους σταθμούς του Δικτύου.

ζ) Όσον αφορά, τέλος, τις ποινές και τις Χρεώσεις μη συμμόρφωσης, είμαστε σύμφωνοι να είναι αυστηρές και να δημοσιοποιούνται σχετικά στοιχεία, έτσι ώστε όλοι οι επενδυτές να γνωρίζουν κατά πόσο οι σταθμοί ΑΠΕ στο Σύστημα και το Δίκτυο ακολουθούν όντως τις εντολές του Διαχειριστή. Για κάθε σταθμό που δεν συμμορφώνεται με τις εντολές αυτές, αυξάνεται το επίπεδο περικοπής σε κάποιον άλλο σταθμό ή σταθμούς, συνεπώς η διαφάνεια και η δημοσιοποίηση των σχετικών δεικτών για όλα τα έργα ΑΠΕ είναι απαραίτητη. Στο σημείο αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό να σημειώσουμε πως έχει παρατηρηθεί να εφαρμόζονται περικοπές από τους Διαχειριστές και σε παλιά έργα Α.Π.Ε.

(σταθερής ταρίφας), περικοπές όμως οι οποίες κανονικά, και σύμφωνα με τον ισχύοντα Ευρωπαϊκό Κανονισμό Ηλεκτρικής Ενέργειας, θα πρέπει να αποζημιώνονται. Συνεπώς, οποιαδήποτε ανεπαρκής παρακολούθηση του εν λόγω μέτρου θα πλήξει και τις παλιές Α.Π.Ε., που συμβατικά δεν υπόκεινται σε περιορισμούς.